

1. Μητέρες

Οικονομική στήριξη για κάθε νεογέννητο παιδί: €5.000 για το πρώτο, €10.000 για το δεύτερο και €15.000 για το τρίτο και κάθε επόμενο, που θα καταβάλλονται στην οικογένεια ως σταδιακή μηνιαία ή ετήσια στήριξη.

Αυτή είναι μια πολιτική κατεύθυνση με την οποία συμφωνούμε. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει αναδείξει τα τελευταία χρόνια την αναγκαιότητα στήριξης των οικογενειών με παιδιά και φοιτητές. Προς αυτή την κατεύθυνση ήταν και οι κυριότερες τροπολογίες μας στη φορολογική μεταρρύθμιση.

Ταυτόχρονα, επισημαίνουμε ότι εδώ και 3 περίπου χρόνια ζητούμε την ουσιαστική αύξηση του επιδόματος τέκνου και της φοιτητικής χορηγίας, καθώς επίσης και τη διεύρυνση των εισοδηματικών κριτηρίων, προκειμένου να καλύψουμε τουλάχιστον το σύνολο των χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων. Η Βουλή, ωστόσο δεν έχει τη συνταγματική εξουσία για να αυξήσει τις δαπάνες του κράτους. Βεβαίως θα συνεχίσουμε να πιέζουμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Υπογραμμίζουμε πως τα πιο πάνω βρίσκονται στις 31 προτεραιότητες και στόχους του Δημοκρατικού Συναγερμού, που παρουσιάστηκαν προεκλογικά, μαζί με ένα ολοκληρωμένο πακέτο στήριξης της οικογένειας, που αφορά τις υποδομές φροντίδας τέκνων, τη διεύρυνση της επιδότησης διδάκτρων στους βρεφοκομικούς σταθμούς, το ολοήμερο σχολείο κ.ά.

Στις προτεραιότητές μας βρίσκεται επίσης ως ξεχωριστός στόχος η αύξηση των γεννήσεων. Και συμφωνούμε ότι η στήριξη από το κράτος θα πρέπει να κλιμακώνεται ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων. Στο έντυπο που εκδώσαμε προεκλογικά αναφέρεται και σε εφάπαξ οικονομική βοήθεια, συμπληρωματικά στην μηνιαία στήριξη του επιδόματος τέκνου, που θα εφαρμοστεί πιλοτικά έτσι ώστε να μετρήσουμε το αποτέλεσμα στον αριθμό των γεννήσεων.

Συμπερασματικά, εκτιμούμε ότι, συνυπολογίζοντας όλα τα πιο πάνω, η στήριξη στις οικογένειες θα είναι σημαντική και θα πλησιάζει ή και σε ορισμένες φορές θα υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρετε. Σημειώνουμε εν προκειμένω πως κατά τη δική μας αντίληψη, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εισοδήματα μιας οικογένειας, και η μηνιαία ή ετήσια στήριξη του κράτους να είναι μεγαλύτερη στις οικογένειες που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη.

2. Συνταξιούχοι

Άνοδος Κατώτατης Σύνταξης στα €1.088 όπου είναι ο κατώτατος μισθός. Τα €1.088 αποτελούν ένα λογικό και αξιοπρεπές κατώτατο όριο.

Σύμφωνα με τις δικές μας μελέτες και εκτιμήσεις υπάρχει σήμερα η δυνατότητα στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για σημαντική αύξηση των χαμηλών και μεσαίων συντάξεων. Τα αυξημένα έσοδα του ΤΚΑ από την επέκταση της απασχόλησης και των εισφορών δημιούργησαν ένα μεγάλο ετήσιο πλεόνασμα που υπερβαίνει το €1δισ.

Ο λόγος που στις δικές μας προτεραιότητες θέσαμε, πέραν των χαμηλών συντάξεων και την αύξηση των μεσαίων συντάξεων, είναι για λόγους δικαιοσύνης. Επειδή θεωρούμε πως στο ύψος των συντάξεων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ύψος των εισφορών που ο κάθε πολίτης έχει συνεισφέρει στο ΤΚΑ.

Επιπρόσθετα κρίνουμε πως το ύψος των συντάξεων θα πρέπει να συναρτάται και με τα έτη απασχόλησης, έτσι ώστε να υπάρχει κίνητρο για εργασία και όχι το αντίθετο.

Σε κάθε περίπτωση το κράτος έχει την ευχέρεια της κοινωνικής πολιτικής, όπως είναι το επίδομα χαμηλοσυνταξιούχου, που στοχευμένα στηρίζει σήμερα πέραν των 30.000 συμπολιτών μας, χωρίς να επηρεάζεται η βιωσιμότητα του ΤΚΑ.

Καταλήγοντας, αναφέρουμε ότι είμαστε υπέρ της σημαντικής αύξησης των χαμηλών και μεσαίων συντάξεων, στα πλαίσια της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης. Αλλά αυτό πρέπει να γίνει στη βάση της αναλογιστικής μελέτης και χωρίς να επηρεάζεται η βιωσιμότητα του ΤΚΑ. Σημειώνουμε πως για το ύψος μια ελάχιστης σύνταξης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εισφορές και τα έτη εργασίας κάθε ασφαλισμένου.

Την ίδια στιγμή, υπογραμμίζουμε πως οι αυξήσεις στις συντάξεις δεν θα πρέπει να οδηγήσουν σε αύξηση των εισφορών των επιχειρήσεων και των εργαζόμενων. Κατι τέτοιο θα μειώσει το εισόδημα των εργαζόμενων, θα πλήξει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και ίσως να προκαλέσει απολύσεις και ανεργία.

Υπό τις πιο πάνω προϋποθέσεις και δεδομένα εκτιμούμε ότι μπορούμε να βελτιώσουμε σημαντικά το βιοτικό επίπεδο των συνταξιούχων μας, χωρίς να χρειαστεί να αυξήσουμε τις εισφορές.

Θα δούμε τις μελέτες της κυβέρνησης και τα νομοσχέδια που θα έρθουν στη Βουλή και θα προσπαθήσουμε να συνεργαστούμε εποικοδομητικά για βελτιώσεις, όπως κάναμε και με τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Επισημαίνουμε ξανά πως χωρίς τη συναίνεση και της εκτελεστικής εξουσίας, η Βουλή δεν μπορεί να αυξήσει τις δαπάνες του κράτους.

Σε κάθε περίπτωση, ο στόχος για ενίσχυση των συνταξιούχων μας θα πρέπει να είναι συνεχής, ακόμη και μετά τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση. Αυτή είναι η δική μας αντίληψη.

3. Στεγαστικό

Ανάπτυξη 10.000 ενεργειακά αποδοτικών μονάδων προσιτής κατοικίας σε χαλιτική γη, για άμεση αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης με βιώσιμο τρόπο.

Η επίλυση της στεγαστικής κρίσης βρίσκεται ψηλά στις προτεραιότητές μας. Πράγματι, σύμφωνα και με τις δικές μας αναλύσεις, απαιτείται η ανέγερση μεγάλου αριθμού νέων κατοικιών και διαμερισμάτων, για να συγκρατηθούν οι τιμές και να μειωθούν τα ενοίκια.

Προς την κατεύθυνση αυτή, πιστεύουμε ότι πρέπει να στηριχθεί οικονομικά ο Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης και ταυτόχρονα να του παραχωρηθεί χαλίτικη γη, για να ανεγείρει μεγάλο αριθμό οικιών σε προσιτές τιμές ή/και με προσιτό ενοίκιο.

Εκτιμούμε ωστόσο πως αυτό θα απαιτεί σημαντικό χρόνο, γι' αυτό προτείνουμε ταυτόχρονα, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

- περισσότερα κίνητρα στον ιδιωτικό τομέα (πχ συντελεστής δόμησης)
- χαλαρώσεις στην ανέγερση υπέργειας κατοικίας στην ύπαιθρο (για ζευγάρια που θέλουν να κτίσουν πάνω από υφιστάμενη μονοκατοικία)
- περισσότερα οικονομικά και άλλα κίνητρα σε νεαρά ζευγάρια για να αγοράσουν και να ανακαινίσουν παλαιές κατοικίες που σήμερα είναι αχρησιμοποίητες (εκτιμάται ότι περίπου 30.000 οικιστικές μονάδες παγκύπρια είναι συνδεδεμένες με ηλεκτρικό ρεύμα και νερό, αλλά δεν είναι χρησιμοποιούνται).
- στοχευμένη επέκταση των οικιστικών ζωνών για να μπορέσουν περισσότεροι ιδιοκτήτες να ανεγείρουν ιδιόκτητη κατοικία.

Γενικά συμφωνούμε πως η λύση στο πρόβλημα είναι η μαζική ανέγερση πολλών νέων οικιστικών μονάδων καθώς και η επανένταξη στο στεγαστικό απόθεμα παλαιών μονάδων.

Είναι και για μας αυτονόητο πως κάθε νέα ή αναπαλαιωμένη οικιστική μονάδα, θα πρέπει να πληροί πολύ αυστηρά πρότυπα ενεργειακής απόδοσης.